

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2008

EACNAMAÍOCHT BHAILE

ARDLEIBHÉAL

DÉ hAOINE 13 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 2.00 – 4.30

ROINN B
(220 MARC)

TREORACHA d'IARRTHÓIRÍ

Freagair 4 (CEITHRE) cheist as an roinn seo.
Tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

ROINN B
220 MARC

1. Tá an t-eolas seo a leanas ar taispeáint ar lipéad ar chartán anraith.

Anraith le himeacht
Anraith Sicín agus Arbhair mhilis

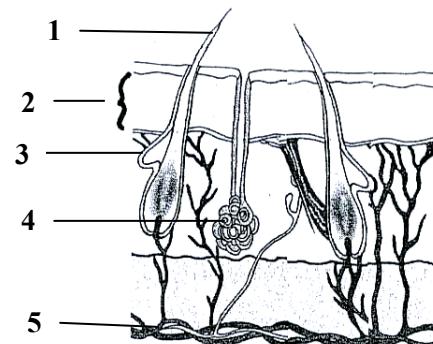
EOLAS COTHAITHE			Comhbáhair Uisce, arbhar milis, oinniúin, sicín, ola ghlásra, prátaí, gránphlúr, piobair, blastáin, bainne bearrtha, siúcra, luibheanna, sóidiam, púdar gairleoige, úscra spíosra, beta caraitéin.
Nutrient	Amount		
Fuinneamh	660 kJ/158 kcal		
Próitén	4.1 g		
Carbáihiodráit (ar siúcrai di)	16.0 g (4.1 g)		
Saill (ar saíthithe di)	8.6 g (0.8 g)	Saill íseal	
Snáithín	0.6 g		
Sóidiam	0.7 g		
Coibhéis salainn	1.9 g		

Ag baint úsáide duit as an eolas a thugtar ar an lipéad thuas:

- (a) Déan luach cothaitheach an anraith a mheas;
 - (b) Ainmnigh na breiseáin bhia atá liostaithe. Sainaithin **trí** chineál dhifriúla breiseán agus tabhair breac-chuntas ar an bhfeidhm atá acu i mbianna áise.
 - (c) Mínigh an ráiteas “oiriúnach d'aiste bia saor ó ghlútan”.
 - (d)
 - (i) Luaigne an iontógáil laethúil salainn a mholtar d'aoisach.
 - (ii) Cén tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag iontógáil ard salainn ar an gceap?
 - (e) Cad is gníomhaí tiúchana ann?
Ainmnigh gníomhaí tiúchana **amháin** a úsáidtear sa táirge seo.
2. (a) Luaigne **trí** rangú éisc agus tabhair **dhá** shampla de **gach** rangú díobh.
- (b) Tabhair comhdhéanamh cothaitheach éisc **agus** tabhair breac-chuntas ar a luach sa réim bia.
- (c) Cad iad na treoirlínte ba chóir a leanúint nuair a bhíonn iasc úr (i) á cheannach **agus** (ii) á stóráil?
- (d)
 - (i) Mol **trí** mhodh chun iasc a chócaráil.
 - (ii) Cad é an tionchar a bhíonn ag an gcócaráil ar iasc?
- (e) Cén fáth a n-úsáidtear líomóid chun miasa éisc a mhaisiú?

3. (a) Maidir le cúrsaí ioncaim, mínigh an difríocht atá idir asbhaintí reachtúla agus asbhaintí deonacha. Tabhair sampla **amháin** de **gach** cineál asbhainte.
- (b) Mínigh an téarma **creidmheas cánach**.
- (c) Luaih na buntáistí a bhaineann le buiséadú.
- (d) (i) Déan plé ar **chúig** phointe ba cheart a chur san áireamh nuair a bhíonn buiséad teaghlaigh á phleanáil.
(ii) Déan buiséad teaghlaigh a phleanáil bunaithe ar mheánioncam seachtainiúil.
- (e) Tabhair breac-chuntas ar bhealaí chun '**luach ar airgead**' a chinntiú nuair a bhítear ag siopadóireacht.

4. (a) Ainmnigh na codanna den chraiceann atá lipéadaithe **1, 2, 3, 4** agus **5**.
- (b) Tabhair breac-chuntas ar **cheithre** fheidhm atá ag an gcráiceann.
- (c) Cad iad na treoirlínte ba chóir a leanúint chun cabhrú le craiceann folláin a chothú?
- (d) Cad iad na treoirlínte speisialta ba chóir do dhéagóirí a leanúint agus iad ag déanamh cúraim dá gcosa agus d'ingne a gcos?

5. (a) Liostaigh na tosca ba chóir a chur san áireamh agus seomra codlata/staidéir do dhéagóir á phleanáil.
- (b) Tarraing plean seomra den seomra codlata/staidéir agus taispeáin (i) suíomh an dorais (ii) suíomh na fuinneoge (iii) an fhoinsí teasa agus (iv) troscán oiriúnach.
- (c) Mol **dhá** chineál dhifriúla soilsithe a d'fhéadfáí a úsáid sa seomra codlata/staidéir agus tabhair cúis le **gach ceann** díobh.
- (d) (i) Cad is ciall le dlúthshoilse fluaraiseacha (**CFL**)?
(ii) Cén fáth a n-úsáidtear bolgáin **CFL** sa teach?

6. (a) Is fabraic nádúrtha é síoda. Liostaigh **trí** fhabraic nádúrtha eile.
- (b) Roghnaigh fabraic nádúrtha agus tabhair breac-chuntas ar na céimeanna atá i gceist ina táirgeadh.
- (c) Luaih **ceithre** airí inmhianaithe de chuid na fabraice atá roghnaithe agat.
- (d) Ainmnigh, sceitseáil agus déan cur síos ar earra tí **nó** ar bhall éadaigh a d'fhéadfáí a dhéanamh as an bhfabraic seo.
- (e) Dear lipéad cúraim a d'fhéadfadh a ghreamú den earra tí nó den bhall éadaigh atá ainmnithe agat.

Leathanach Bán